

YÜNG NGÜ 63

1. Wu matima ka Yesu ezinga ta te wu kpara te uwu ekoro de wu dinga uwu fu Yesu ne teka ne?

-Wu matima fi ga Yesu le de wu mbusa ni de wu jeji nda de.

2. Yesu ele wu jeji 'buru?

-Weyi.

3. Wu jeji kpa de wu kuwa uwu ka wazi wu siti ngu, de kpi de Satana?

-Weyi.

4. Yesu le ta amala ga neh, te gugu mala ta ga te kpara za su ka me baka mbarese de ati ari gbugbu de ne?

-Yesu emala ta ga te ni le ngu me baka wu jeje ele ngu de la ni ti akuwa de.

5. Le ngu ka jeji ndaye baye?

-Le ngu ka jeji de zu le ngu.

-Jeji ele ngu de maguma ye 'buru.

6. Paranga muru kumuko la yi ta ta Yesu ga neh?

-“Mana amere ne de ma maka kuwa?”

7. Yesu mala lugu ta ga ne?

-“Mu i ra zuka kpara teka ne?” “Kpara kpla te di zuka kpara de bu me kpikpi ye.”

8. Yesu emala ta ga ni de zuka kpara de?

-Abala de.

9. Yesu emala ta ga ni de me de?

-Abala de.

10. Enga Yesu mala ta ngu te engu mala la tengu ne?

-Yesu le ta de momoko la wu ga ka ete wu yaka wu kpara agbu siti ngu ne, wu de zuka wu kpara de.

-Yesu le ta de komoko la wu ga ka ete siti ngu ka me ma ne, ade zuka kpara bu maye.

11. Muru kumuko la wu ta ga ni ena akuwa ta ne baye?

-Ka mamere zuka ngu.

12. E ta te muru kumuko la wu de ne de ne?

-Muru kumuko la wu ta de ga wu zuka ngu te ni e mere to kpatanu ne fu maguma ni de esiti to esa mbu ne nda de ne de.

13. Muru kumuko la nu ta de cing ka ne?

-Tengu ale ta teka ato wu e kaye 'buru sidi de.

-Tengu ale ta de Yesu fu siti maguma ni la de.

14. Kpara te ti eyi a kuwa ni ka wu siti maguma ni de da?

-Yesu Christo.

-Ka ta te Yesu wu maguma wu kpara 'buru kpo ne, fa ta atona agu tamu ngu teka gumu e.

Ni Tanga La Luka 12:15

15-Fu Yesu amal fu uwu ga, "yi cikatiyi! Yi banda teyi ka wu gumu e 'buru; kpara mgbu ka wu bi e te kpara di di nda de."

-Gumu wu e emere wu kpara ne ka neh?

-Ka ete wu yaka uwu agu siti ngu ne.

-Ka ete wu le wu e te uwu di di de ne.

-Bi wu kpara le wu e afa wu e 'buru fu kötö.

-Bi wu kpara ele wu e afa ngu me.

-Bi wu kpara te wuh cika wu e ka wuh bu uwu eyi la wu le de a di fu uwu.

-Bi wu kpara fi ga su ena areke te ani te ani di de wu e gbe la.

-Te muru kumuko di de wu e'buru la, wu e la ti eyi a wu nda engu te engu enu agu zinga de fi bedi la?

-Abala de.

-Ale de ni di de wu e gbe?

-Abala de.

-Wu e ti eyi a kuwa ni ka wu siti ngu, de kpi de Satana?

-Abala de.

-Tekka de wu kpara wu ne, fu Yesu ta amala agbu mani.

Ni Tanga la Luka 12:16-19

16-Fu Yesu ta amala mani ne fu uwu: "To ka gara komoko zu ta wu e mbi.

17-Fa a mala ngu fuye ga, 'Mana amere neh? Su de ma ö wu e kara tete ma.'

18-"Fa amala ga, 'Dene ngu te mana amere, mana akuru fafa kara fara areke gara memere na, fara ö wu e kara 'buru gbugbu.

19-Fara amala ga, "mu de wu e gbe te ena aza bi wu re. Mu ya afai nga ngu de, muzu e, de mu njo e de su reke temu.'"

-Fu Yesu amal ngu mani ka muru ye.

-Gbu gara re fu tö ka muru ye ne ta a zu wu e mareke de su ta de a ö wu e la tete ma.

-Muru ye de ka kumuko ne fi ta ga ni na amere ne?

-Muru kumuko ne fi ta ga ni na afa ta wu cogboro wu kafa de ni ö wu e kaye la gbugbu, fa ta amgbu afi nga ngu de kpo de za fi bedi.

-Ka ete komoko ne di de wu e gbe ne, afi ga wu ngu sene eyi ma.

-Muru kumuko ne ka wu e ta te engu didi ne, engu fi ga ni eyi de wu e 'buru.

-Ka eu eta te di esaka komoko ne neh, a fi ga ni za a ce me fini amgbu kaye baka te engu le.

-Te muru kumuko la ce ta me ne, me ce ta engu eyi?

-Abala de.

-Yesu mala ta ga e te mere fu komoko la ne neh?

Ni Tanga La Luka 12:20

20-Fu me amala fefe ga, 'Demu muru marofo! Wuh na aza kuru mu gbu biti ne. Kpara te ena amaka wu e te mu reke te ngu mu ne de da?'"

-E ta te mere fu muru kumuko la ne neh?

-Me i ta engu teka akpi.

-Kpara ta te reke rate komoko la kpi tete ne de da?

-Ade me kpikpi ye.

-E ta te mere fu wu e ka muru kumuko la ne neh?

-A ce ta fu wu gara wu kpara.

-Me i ta muru kumuko la ga muru marofo te ngu ne?

-Ka ta te komoko la fi ga ni na ace me fini amgbu kaye baka te engu le ne.

-Wu e ka komoko la kuwa ta engu eyi?

-Abala de.

-Komoko la ta eyi de wu e'buru?

-Abala de.

-Baka ta te muru kumuko la di de wu e la e ta te di esaka na de ne neh?

-Riri.

-Yesu mala ta fu tanga ta te engu mala nja mani la ne ga ne?

Ni Tanga La Luka 12:21a

21-Fu Yesu amal ga, "Ana amere fu wu kpara 'buru te wuh e ö wu e fu nga wu, wu de kumuko teka me de ne."

-E te ngu ngu ka afa wu e'buru ne neh?

-Ale ngu me de kuwa de fi bedi ne.

-Fu Yesu ta amal ci nga ngu.

Ni Tanga La Luka 16:19-21b

19-Gara komoko ta ladu te eto mba diki bongo amgbu ta de wu zuka e de wu ra 'buru.

20-Komoko ta la du de iri ye Lazaro te emgbu ta emingiti kaka, ata de wu ka teye 'buru,

21-ale ta azu wu e te e ti fu tarabi za ka muru kumuko ne. Wu buru ela ta ja kaka na."

-Ni wu ta ga a de zu ngu ta ne baye?

-Ka ete wu kpara la mgbu ta fu koto ne.

-Wu komoko 'bosu de gbu cinga ngu la ta de wu da?

-Gara kpara ta de muru kumuko gara tade muru cinga.

-Iri komoko de muru cinga la ta ne de da?

-Lazaro.

-Dela Lazaro ta te de awuba ka Yesu ne ta te Yesu zuku engu ka kpi ne de.

-Wu komoko de 'bosu la kpara ta te de de makune de da?

-Komoko ta te di de zuka bongo de wu e mazu ta te ele azu marekede ne de maku maye?

-Lazaro te te di de keke emazu ta esakaka mane ta de maku maye?

-Wala muna amala ga muru kumuko la, ci nga ngu ma'da njala de.

-Mu je la ngu tate Yesu mala ga amere teye fu wu komoko de 'bosu la ne:

Ni Tanga la Luka 16:22

22-"Fu lo ra ta akoro fu komo muru yi ela ta akpi fu wu Malayika ta aza engu a ö ede Abraham. Muru kumuko la ta kpa akpi ye fu uwu ta a ö engu."

-E ta te mere ö muru cinga ne, Lazaro kpi ne ne neh?

-Wu Malayika za ta engu fu wu me ake Abraham agbu kpi.

-E ta te mere fu muru kumuko la ne neh?

-Fu engu ta kpa akpi ye.

-Wu e ka muru kumuko la fowo ta engu eyi ka kpi?

-Abala de.

-Muru kumuko la nu ta fu tanga kpi ne kaye?

Ni Tanga La Luka 16:23

23-“Agbu wa, su ka mbusa, fu muru kumuko la ta acika kpi kpatikpi fa a wu Abraham nengete, de Lazaro ede ye.”

-Muru kumuko la nu ta fu tanza te kpi ne kaye?

-Agbu wa su ka mbusa te di fi bedi ne.

-Te kpara kpi la kukuru enu ne kaye?

-Anu amgbu de me kpa gbu kpi, te bala de la agbu wa su ka mbusa te di fi bedi ne.

-Gara wu kpara emala ga te kpara kpi la, kukuru endoro bu fu koto sene.

-Dela wu te ekoro kpaka Satana.

-Gara wu kpara emala ga te kpara kpi la, kukuru enu te su te wuh eci nga e ezimgba kpi de koto.

-Dela kpa wu te ekoro esaka Satana.

-Su cing e ladu ezimgba kpi de koto?

-Abala de.

-Gara wu kpara emala ga ani je ri kundu wu de wu ngu esaka wu kpara te wu kpi eyi ne.

-Dela kpa wu te ekoro esaka Satana.

-Wu ri de wu ngu te wu kpara eje la ekoro kaye 'buru esaka Satana de wu dayemona kaye.

-Te kpara kpi la, kukuru enu amgbu de me te abala de anu agbu wa.

-Ta te Lazaro kpi ne kukuru nu ta amgbu de me agbu kpi.

-Ta te muru kumuko la kpi ne, kukuru nu ta agbu wa su ka mbusa te di fi bedi ne.

-E ta te muru kumuko la yi ta ta Abraham ga amere ne neh?

Ni Tanga La Luka 16:24

24-“Fu muru kumuko la ta ai engu ga, wuba Abraham, mu wu la ngu fere de mu tima Lazaro de a to nji kpaye agbu ngu fa a ö te mi ra, tengu ma embu ambu kpagbu wa kpakini.”

-Gina e ta te muru kumuko la yi ga Abraham mere ne ta ne neh?

-Ayi ta ta Abraham de a tima Lazaro fa a to kpaye agbu ngu fa aö te mi yefa agu.

-Tengu ne?

-Ka e ta te muru kumuko la embu ta ambu a gbu wa ne.

-Fu wu kpara 'buru te wu le ngu me de ne, te wu kpi la wuh ena anu ne kaye?

-Agbu wa su ngu nda de, amoro wu kpara te wu mere wu siti ngu 'buru.

-Abraham mala lugu ta ga ne?

Ni Tanga La Luka 16:25

25-“Fu Abraham amala lugu ga, ‘Engara, mu fi la ta te mu la fu koto mu ta de wu e ‘buru, nda Lazaro ta wu siti e, cici ne ayi agbu zuka su mu nda mu agbu mbusa.’”

-Abraham mala lugu ta ga ne?

-Abraham mala ta ga te muru kumuko la ta fu koto ne, ataf gbu zuka su de ne asine eyi ambu.

-Abraham mala ta kpa ga, ta te Lazaro de fukoto ne, ambu ta ambu dene asine eyi agbu zuka su.

-Lazaro nu ta agbu kpi ne ka eta te engu di de muru cinga ne?

-Abala de.

-Lazaro nu ta agbu kpi ne ka ne?

-Ka eta le Lazaro le me ne.

-Lazaro wu ta kpo ga wuh yaka ni agbu sitingu.

-Lazaro wu ta kpo ga me emoro wu kpara ka sitingu ‘buru.

-Lazaro wu ta kpa ga me ena atima kpara teka akuwa ni.

-Wu kpara ‘buru te wu le ngu me, te uwu kpi la wuh na anu ne kaye?

-Kpaka me agbu kpi.

-Muru kumuko la nu ta agbu wa ne ka etate engu di de muru kumuko ne?

-Abala de.

-Muru kumuko la nu ta agbu wa ne kane?

-Ka eta te muru kumuko la le ta me dne.

-Muru kumuko la le ta de ga wuh yaka ni agbu sitingu ne de.

-Muru kumuko la wu ta de ga me emoro wu kpara ka sitingu ‘buru ne de.

-Muru kumuko la wu ta de ga ni le muru kuwa ne de.

-Muru kumuko la le ta bu wu bi e kaye.

-Gara ngu ta te Abraham mala fu muru kumuko la ne ga neh?

Ni Tanga La Luka 16:26

26-“Fu Abraham ta amala ga, ‘Gara ngu, mere du na te ni zingba ni de yi, ka kpara ena ya kpakini anu kpakayi kpala, ka kpara kpaka yi la ena akoro kpakine fu ni.”

-Abraham mala ta ga, ka ete mere du ladu ezingba kpidewa ne, kpara ti ta anu kpala.

-Kpara te nu agbu wa ti eyi akoro kpala sidi?

-Abala de.

-Te kpara kpi fa anu agbu wa la, ati akpe kpala de.

-Te kpara kpi rfa anu agbu wala, amgbu kpala fi bedi.

-Te mu le aje ngu ka me de la, muna anu agbu wa.

-Te mu le aje ngu ka me de la mu na anu agbu wa fi bedi.

-Gara e ta te muru kumuko la yi ta Abraham ga amere ne ta ne neh?

Ni Tanga La Luka 16:27-28

27-Fu muru kumuko ta amala ga, ‘Ma yi tamu wuba, mu tima Lazaro fu wu wora kpakete,
28-wu engu nira ‘buruve. Di amala fu uwu ka wu na akoro te su ka mbusa te madi tete ne?’”

-Gara e ta te muru kumuko la yi ta ga Abraham mere fu ni ta de ne neh?

-Muru kumuko la le ta de Lazaro nu amala fu wu engu ni ye ena akoro agbu su te engu de tete ne.

-Baka ta te muru kumuko la embu ne, afi tala fi ngu wu engu niye.

-Gbu wa la muru kumuko la embu ne, afi ta la fi ngu wu engu niye.

-Abala de.

-Gbu wa la mjuuru kumuko la yi ta ta emazu de bataniye eyi?

-Abala de.

-Gbu wa la muru kumuko la yi ta ta ngute ngu wala ngute meme eyi?

-Abala de.

-Wu Satana de wu dayimona kaye fiti ta wu kpara eyi gbe.

-Bi wu kpara ifi ga wu kpara te wu kpi eyi ele kumu de bata niya de ngute ngu de ngute meme.

-De la bu wu ka Satana.

-Muru kumuko la le ta de Lazaro nu amala fu wu engu ni ye ka wu na akoro agbu wa de su ka mbusa di fu bedi ne de.

-Abraham mala lugu ta fu muru kumuko la ga ne?

Ni Tanga la Luka 16:29

29-“Fu Abraham amala alugu ga, ‘Wu kpala de wu Moses de wu Nebi; wu je ngu te wuh emala.’”

-Abraham mala ta fu muru kumuko la ga, wu engu niyi na kpala de wu Moses de wu Nebi, ga wu je ngu te wu Moses ake wu Nebi emala fu uwu la ne.

-Abraham le ta amala ga ne, tate engu mala fumuru kumuko la ga wu engu niyi na kpala de wu Moses de wu Nebi ne?

-Abraham emala ta ga ri me te wu Moses de wu Nebi ba ne na kpaka wu engu ni na la kpala agbu kicikpa ka me de Biblia.

-Abraham emala ta fu muru kumuko la ga wu engu niyi na mere ne?

-Ga wu tanga de aje ri me de agbu kicikpa ka me de Biblia ne.

-Te ni je ngu ka me fini ale la, ni nu agbu wa de.

-Muru kumuko la mala lugu ta sini ga neh?

Ni Tanga La Luka 16:30

30-“Abala de wuba Abraham, ‘fu engu amala ga ‘Te kpara zuku gbu kpi fa amal fu uwu la, wu na afu maguma wu.’”

-Muru kumuko la mala a te kpara zuku agbu kpi fa amala ngu fu wu engu nini la, wu na afu maguma wuh.

-Enga Abraham mala lugu ta ga neh?

Ni Tanga La Luka 16:31

31-“Fu Abraham amal fefe ga, ‘Te wu je ngu esaka wu Moses de wu Nebi de la, wu ti aje ngu esaka kpara te ezuku agbu kpi de.’”

-Abraham mala ta fu muru kumuko la ga neh?

-Abraham mala ta ga te wu engu niyina la je ngu ka me de la, te kpara zuku agbu kpi la, wu ti kpa aje ngu esaka na de.

-Te ni je ngu ka me fi ni alae de la gara e ladu te ena akuwa ni?

-Abala de.